

RADA POWIATU OTWOCKIEGO

ul. Górna 13, 05-400 Otwock
tel. 22 778-1-334, fax 22 778-1-338
e-mail: rada@powiat-otwocki.pl

UCHWAŁA NR 147/XIX/20

RADY POWIATU OTWOCKIEGO
z dnia 30 kwietnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Otwockim na lata 2020-2022

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r., poz. 511 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 218) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Otwockim na lata 2020-2022, zwany dalej Programem, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Otwocku.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Kudlicki

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowywanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Otwockim na lata 2020-2022 przyczyni się do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Otwockiego.

Przewodniczący Rady

Piotr Kudlicki

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OTWOCKIM
NA LATA 2020-2022

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Obowiązujące akty prawne, na podstawie których realizowany jest Program	2
3. Zjawisko przemocy w rodzinie	2
4. Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku	6
5. Zespół Poradnictwa Rodzinnego	6
6. Dane ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Otwockiego	7
7. Dane Komendy Powiatowej Policji w Otwocku	11
8. Założenia Programu, cel główny, cele szczegółowe, działania, oczekiwane rezultaty	14
9. Realizatorzy i współrealizatorzy Programu	16
10. Monitoring i ewaluacja Programu	16
11. Źródła finansowania Programu	16
12. Harmonogram	17

1. Wstęp:

Art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na powiat obowiązek opracowania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadaniem państwa jest ochrona przed zagrożeniami, w tym przed przemocą w rodzinie.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co stanowi podstawę do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin, jak i poszczególnych jej członków. Dotyka rodziny bez względu na ich status społeczny, poziom wykształcenia, czy miejsce zamieszkania.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Otwockim na lata 2020-2022, zwany w dalszej części „Programem” stanowi istotny element polityki społecznej.

Jego zadaniem jest zbudowanie spójnego i skutecznego systemu pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz podnoszenie jakości i skuteczności działań skierowanych do rodzin dotkniętych przemocą w Powiecie Otwockim.

2. Obowiązujące akty prawne, na podstawie których realizowany jest Program:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi;
- 4) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
- 5) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego;
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 7) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji);
- 8) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 9) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 10) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

3. Zjawisko przemocy w rodzinie:

Najprostsza definicja określa przemoc jako *fizyczną przewagę wykorzystywaną do czynów bezprawnych dokonywanych na kimś, lub narzuconą bezprawnie władzę, panowanie.*

Definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa przemoc jako *„jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszających godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.*

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

- *Jest intencjonalna* – jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.

- *Siły są nierówne* – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
- *Narusza prawa i dobra osobiste* – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- *Powoduje cierpienie i ból* – sprawca naraża życie i zdrowie ofiary na poważne szkody.

Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, coraz częściej mężczyźni i osoby starsze. Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienie i szkody.

Sprawcy przemocy mają najczęściej, w deklaracjach i własnym mniemaniu, dobre intencje, gdyż są przekonani, że nie mieli innego wyjścia i musieli „użyć” przemocy.

Ofiara jest słabsza i ma ograniczone możliwości samoobrony. Z czasem zaczyna myśleć podobnie jak sprawca, że sama jest sobie winna.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

1. *Fizyczną* – naruszenie nietykalności fizycznej. To intencjonalne zachowanie powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko jak: „policzek”, przypalenie papierosem, duszności, krępowanie ruchów itp.
2. *Psychiczną* – naruszenie godności osobistej. Zawiera przymus i groźby np. obrażanie, wyzywanie, osądzanie, oczernianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, ocenianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie itp.
3. *Seksualną* – naruszenie intymności. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu np. wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu itp.
4. *Ekonomiczną* – naruszenie własności. Wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności i pozbawieniem środków lub stworzeniem warunków, w których nie są zaspokojone niezbędne do przeżycia potrzeby np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów.
5. *Zaniedbanie* – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np. nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielanie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspakajania podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka itp.

Wśród typów przemocy w rodzinie wyróżnia się:

- 1) Przemoc wobec małżonka;
- 2) Przemoc wobec dziecka;
- 3) Przemoc wobec rodzeństwa;

- 4) Przemoc wobec rodziców;
- 5) Zaniedbywanie i przemoc wobec osób w podeszłym wieku.

Przemoc ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

- Faza narastającego napięcia;
- Faza ostrej przemocy;
- Faza miodowego miesiąca.

Najczęściej ofiarami przemocy są kobiety. To one ze względu na lęk, poczucie niskiej wartości, odrzucenie, samotność, wstyd, przez długi czas ukrywają stosowanie wobec nich przemocy.

Może wynikać to także z nieprawidłowych wzorców wyniesionych z domu i później wyuczonych, co wiąże się z dziedziczeniem nieprawidłowych zachowań i postaw.

Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego.

Jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Konsekwencjami doznawania przemocy są:

- Zaburzenia zachowania i adaptacyjne;
- Zaburzenia psychiczne, w tym zaburzenia osobowości;
- Zaburzenia psychosomatyczne;
- Urazy;
- Śmierć na skutek odniesionych urazów;
- Zaburzenia organiczne mózgu;
- Samobójstwa;
- Problemy z nauką;
- Uzależnienia.

Przemoc w rodzinie to zjawisko destrukcyjne, które niszczy cały system rodzinny.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie możemy wskazać normy społeczne i kulturowe.

Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci.

Istotny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma także dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia.

Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których stosowana jest przemoc przyswajają zachowania dorosłych i uczą się, że najlepszym sposobem rozwiązania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy może mieć także uzależnienie bądź nadużywanie alkoholu.

Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na problemy życiowe.

Przemoc w rodzinie dotyka każdego z jej członków, w tym dzieci.

Dzieci doznają przemocy w sytuacjach bezpośredniego maltretowania lub zaniedbania oraz wtedy, gdy są świadkami przemocy domowej. To właśnie wzrastanie w domu, w którym bezpośrednia krzywda dzieje się na ich oczach wpływa na psychikę, rozwój oraz funkcjonowanie w przyszłości.

Dorośli sprawcy krzywdzą dzieci poprzez:

1. Celowe wyrządzanie im krzywdy fizycznej, traktowanie jako sposób krzywdzenia ofiary i kontrolowania jej (wymuszanie posłuszeństwa poprzez np. ukrywanie i izolowanie dziecka, grożenie mu);
2. Mimowolne wyrządzanie im krzywdy fizycznej w czasie ataku na partnerkę, kiedy dziecko przypadkowo podejdzie pod rękę lub kiedy próbuje interweniować (np. matka z dzieckiem na rękach zostaje popchnięta, dziecko doznaje urazu kiedy próbuje powstrzymać atak sprawcy);
3. Stwarzanie środowiska, w którym dzieci są świadkami przemocy lub jej skutków – z badań wynika, że oglądanie przemocy domowej ma taki sam wpływ na dzieci jak fizyczne i seksualne maltretowanie. Bez względu na to, co mówią sprawcy i ofiary, dzieci są często bezpośrednimi świadkami fizycznej bądź psychicznej przemocy lub też dowiadują się o niej pośrednio słuchając odgłosów walki lub oglądając jej fizyczne skutki w postaci obrażeń i zniszczonego dobytku;
4. Wykorzystanie dzieci, by skontrolować maltretowaną partnerkę podczas trwania związku albo po separacji, bez względu na krzywdę wyrządzaną dzieciom.

Przemoc domowa może wyrządzić dziecku szkody emocjonalne, fizyczne i poznawcze.

Z badań wynika, że skutki przemocy dla dziecka zależą od charakteru wymuszonej kontroli używanej przez sprawcę i wydarzeń z tym związanych, wieku, płci i stadium rozwojowego dziecka oraz czynników sytuacyjnych tj. rodzaje społecznego wsparcia.

Negatywne skutki wpływu sprawcy na proces rozwojowy dziecka zaobserwować można natychmiast (skutki krótkoterminowe) w postaci różnych objawów psychicznych i fizycznych tj. lęk, zaburzenia łaknienia i snu, nadmiernie skoncentrowane posłuszeństwo lub zamknięcie w sobie, agresywne zachowanie, odizolowanie się lub unikanie kontaktów, skargi somatyczne, obgryzanie paznokci, niepokój, drżenie, jąkanie, problemy w szkole, myśli samobójcze.

Doświadczenie przemocy domowej powoduje zmiany postrzegania i umiejętności rozwiązywania problemów tj. błędne postrzeganie siebie jako przyczyny przemocy wobec matki, używanie zachowań pasywnych np. zamykanie się w sobie, uległość lub agresywnych np. ataki słowne lub fizyczne.

Skutki długotrwałego doznawania przemocy w rodzinie pojawiają się także w życiu dorosłym.

Dzieci takie mogą nigdy nie nadrobić zaległości w nauce lub umiejętnościach kształtowania stosunków międzyludzkich.

Braki te będą miały znaczący wpływ na zdolność utrzymywania pracy i podtrzymywania związków

Szczególnie negatywne skutki dotyczą chłopców – wzorce wyniesione z domu sprawiają, że w dorosłym życiu często maltretują swoje partnerki.

Bywa też tak, że dzieci nie czekają na wkroczenie w wiek dorosły i zaczynają stosować przemoc wobec ofiary, sprawcy, rówieśników lub innych osób dorosłych.

Przemoc domowa doznawana w dzieciństwie tworzy fundamenty pod wszelkie inne formy przemocy i przynosi najwięcej dotkliwych i długotrwałych szkód.

Zawsze można zatrzymać przemoc wobec dziecka.

Wystarczy, że zapewni się mu poczucie bezpieczeństwa, a będzie mogło powrócić do normalnych zadań rozwojowych.

Jednym z celów interwencji na rzecz ofiary z dziećmi jest wsparcie i tworzenie rozwiązań organizacyjnych, które są konieczne do zapewnienia dzieciom skutecznej ochrony.

Obciążenie sprawcy odpowiedzialnością za przemoc i zapewnienie maltretowanej matce ochrony przed dalszą przemocą ma kluczowe znaczenie dla chronienia ofiary i dzieci.

W Polsce odnotowuje się niską wykrywalność i małą skuteczność przeciwdziałania przemocy wobec dzieci, stosowanej przez rodziców i opiekunów.

4. Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku:

Na terenie Powiatu Otwockiego funkcjonuje powiatowy ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku przy ul. Tadeusza 12 jest placówką przeznaczoną dla kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy w rodzinie, lub znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych.

Placówkę prowadzi Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej.

Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku świadczy usługi w zakresie pomocy psychologicznej i socjalnej osobom i rodzinom znajdującym się w nagłym lub przewlekłym kryzysie psychologicznym, usługi w zakresie poradnictwa prawnego i rodzinnego, terapii indywidualnej i grupowej dla ofiar przemocy, terapii indywidualnej dla osób współzależnionych, terapii małżeńskiej, prowadzi hostel zapewniając całodobowe schronienie i wyżywienie na okres 3 miesięcy.

W uzasadnionych przypadkach pobyt ten jest przedłużany.

Placówka podejmuje szereg działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom doznającym przemocy, pozostającym bez schronienia oraz minimalizowanie negatywnych skutków psychologicznych.

Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku działa od kilkunastu lat. Przez ten czas dało schronienie i niezbędną pomoc wielu kobietom i dzieciom, które zmuszone były do opuszczenia domu ze względu na brak poczucia bezpieczeństwa.

5. Zespół Poradnictwa Rodzinnego:

Od stycznia 2001 r. w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku działa Zespół Poradnictwa Rodzinnego, który realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego, psychoedukacji oraz wczesnej profilaktyki.

Oferta Zespołu Poradnictwa Rodzinnego jest kierowana do mieszkańców Powiatu Otwockiego. Obejmuje konsultacje psychologiczne w zakresie:

- 1) wspierania relacji wewnątrzrodziny, ukierunkowane na fizyczny, emocjonalny i intelektualny rozwój rodziny;
- 2) diagnozowania problemów wychowawczych i udzielania pomocy w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności wychowawczych i rodzicielskich;
- 3) określania sfer konfliktów i pomocy w poprawie jakości relacji między członkami rodziny;
- 4) pomocy osobom z problemami emocjonalnymi, osobowościowymi oraz osobom chorym psychicznie;
- 5) szeroko rozumianego przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) wsparcia dla osób w procesie żałoby;
- 7) pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym;
- 8) pomocy w sytuacjach okołorodzowych.

W 2005 r. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku został utworzony „Niebieski Pokój” – przyjazne miejsce do przesłuchań dzieci, świadków i ofiar przestępstw.

6. Dane ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Otwockiego:

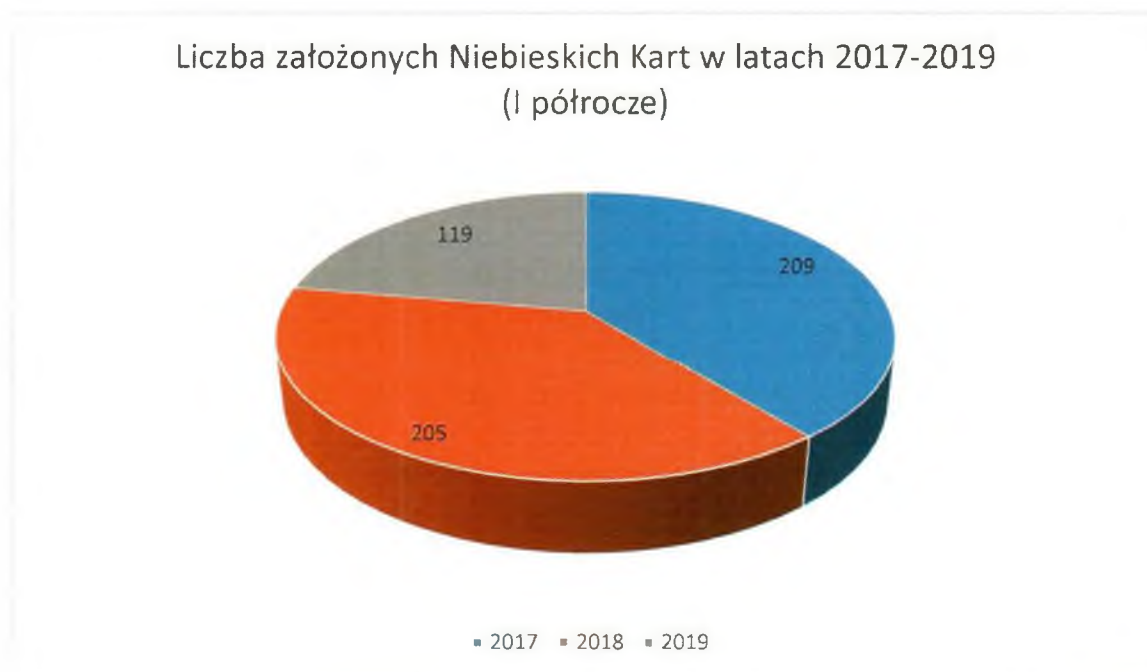
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Otwockim realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu, Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku, Komendę Powiatową Policji w Otwocku, Sąd Rejonowy w Otwocku, Prokuraturę Rejonową w Otwocku, samorzady gminne, samorząd powiatowy oraz organizacje pozarządowe.

Głównym realizatorem działań skierowanych na ograniczenie oraz zwalczanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie poszczególnych gmin są ośrodki pomocy społecznej.

Przy każdym ośrodku pomocy społecznej działają zespoły interdyscyplinarne.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

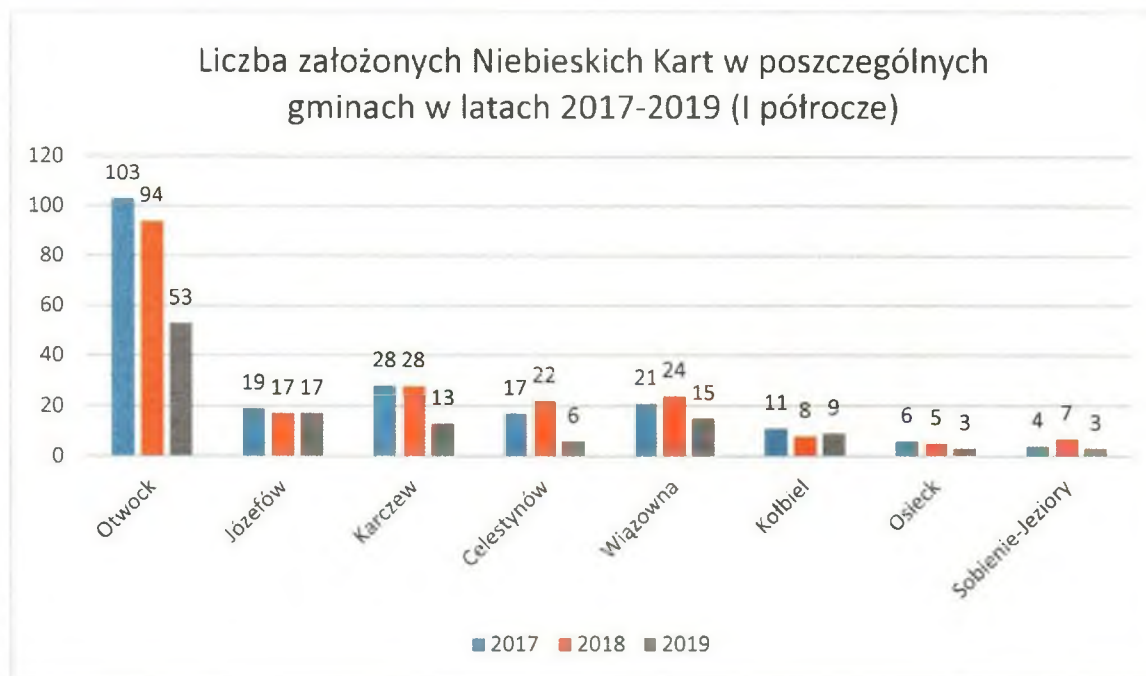
Poniżej zostało przedstawione zestawienie założonych Niebieskich Kart ogółem w latach 2017 – 2019 (I półrocze).

Z danych wynika, iż liczba założonych „Niebieskich Kart” w 2017 i 2018 roku jest na zbliżonym poziomie (średnio 207 kart rocznie), natomiast dane za I półrocze 2019 roku mogą budzić niepokój, gdyż jest ich więcej niż w latach ubiegłych.

Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” odbywa się w oparciu o zasadę współpracy między organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przedstawiciele powyższych podmiotów po podjęciu interwencji oraz wszczęciu postępowania „Niebieskiej Karty” informują o w/w działaniach przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

Poniżej zostało przedstawione zestawienie liczby założonych „Niebieskich Kart” w poszczególnych gminach Powiatu Otwockiego w latach 2017-2019 (I półrocze).

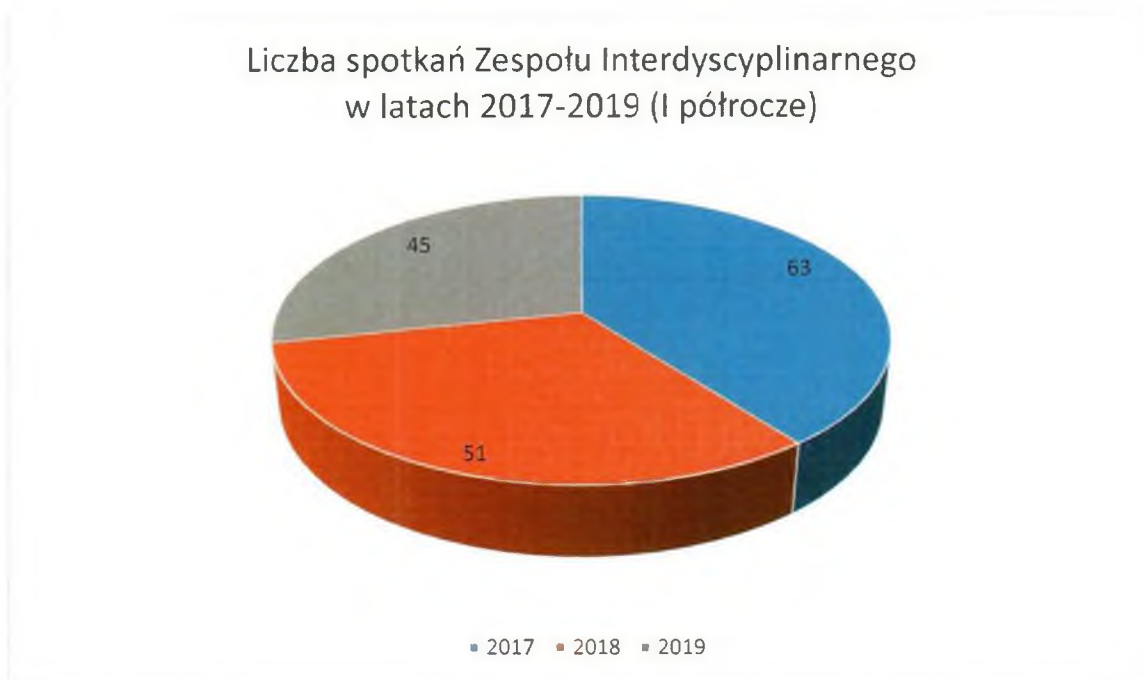
Dane te pokazują, że „Niebieskie Karty” były zakładane we wszystkich gminach. Najwięcej „Niebieskich Kart” zostało założonych w gminie Otwock (w okresie sprawozdawczym 250), a najmniej w gminach Osieck i Sobienie – Jeziory (w okresie sprawozdawczym po 14). W 2018 roku zaobserwowano wzrost zakładanych „Niebieskich Kart” w stosunku do roku poprzedniego w gminach: Celestynów (wzrost o 29,41%), Wiązowna (wzrost o 14,29%) i Sobienie – Jeziory (wzrost o 75%). Na uwagę zasługuje fakt spadku w 2018 roku zakładanych „Niebieskich Kart” w stosunku do 2017 roku w gminach: Józefów (spadek o 10,53%), Kołbiel (spadek o 27,27%) oraz Osieck (spadek o 16,67%). Jedynie w gminie Karczew liczba zakładanych „Niebieskich Kart” pozostaje na tym samym poziomie.

Zespół interdyscyplinarny powoływany jest przez gminę, bądź miasto. Jego zadaniem są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opierające się przede wszystkim na diagnozowaniu i przeciwdziałaniu problemowi przemocy, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą wobec ofiar oraz sprawców przemocy.

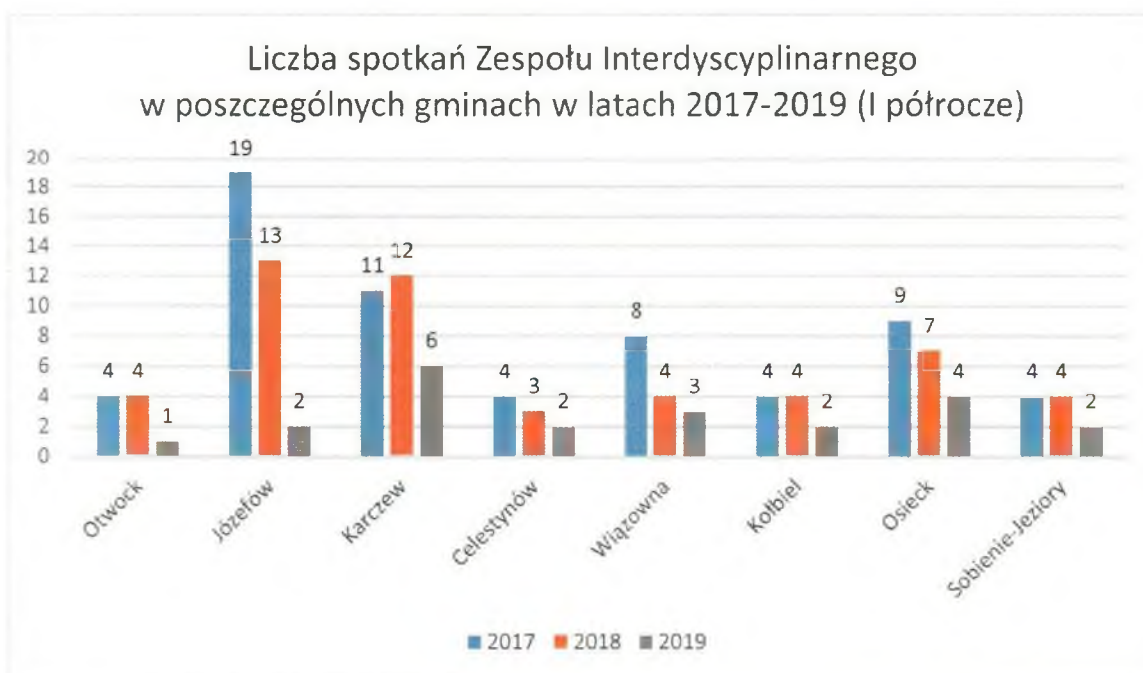
W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi.

Zgodnie z normami przepisów prawa posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na trzy miesiące.

Poniższe dane przedstawiają liczbę spotkań zespołów interdyscyplinarnych w latach 2017-2019 (I półrocze).

Poniższe dane przedstawiają liczbę posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach w latach 2017-2019 (I półrocze).

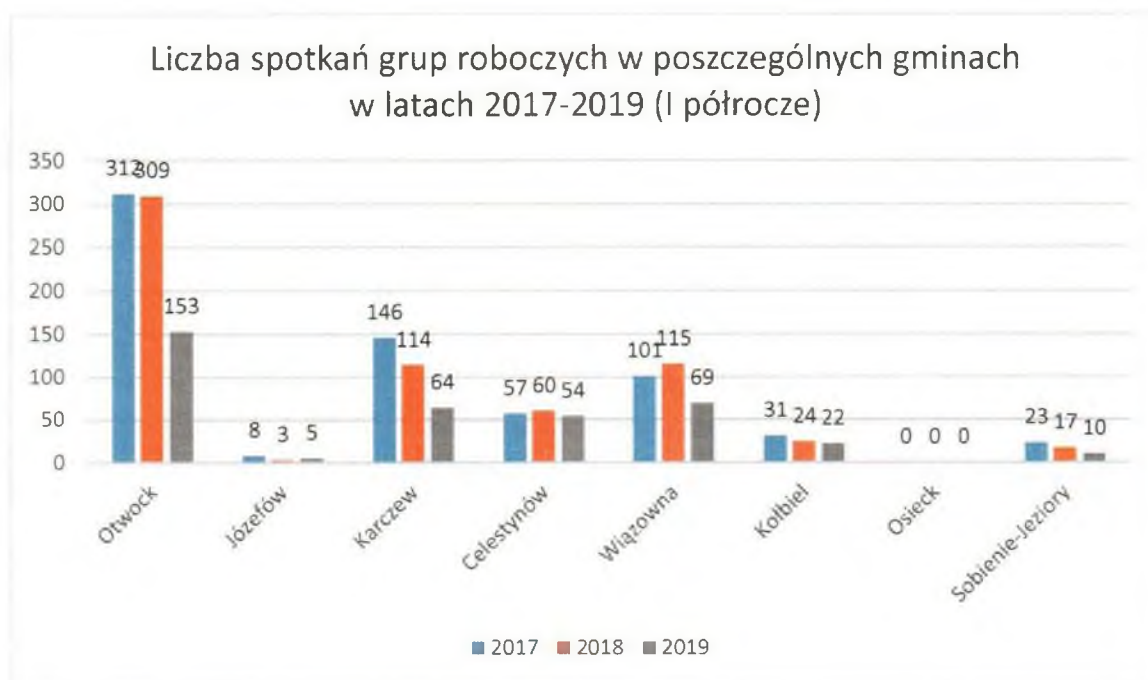
Powyższe dane pokazują, iż w gminach Józefów, Celestynów, Wiązowna i Osieck w 2018 roku nastąpił spadek posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego w stosunku do roku 2017. I tak w gminie Józefów spadek o 31,58%, w gminie Celestynów spadek o 25%, w gminie Wiązowna spadek o 50%, w gminie Osieck spadek o 22,22%. Wzrost liczby posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego w 2018 r. w stosunku do 2017 roku nastąpił w gminie Karczew (wzrost o 9,09%) natomiast w gminach Otwock, Kołbiel i Sobienie – Jeziory pozostał na tym samym poziomie.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prace w ramach grup roboczych prowadzone są w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Łączna liczba spotkań grup roboczych w poszczególnych gminach Powiatu Otwockiego w latach 2017-2019 (I półrocze) wyniosła 1 697.

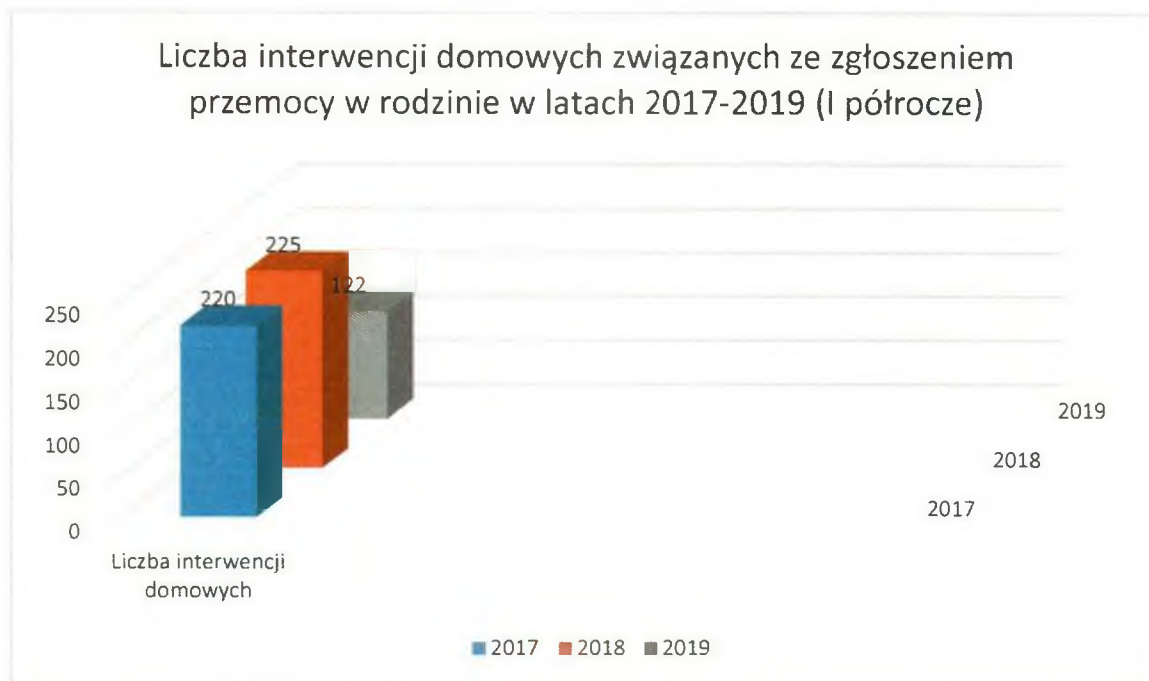
Poniższe dane przedstawiają liczbę spotkań grup roboczych w poszczególnych gminach Powiatu Otwockiego w latach 2017-2019 (I półrocze).

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej spotkań grup roboczych odbyło się w gminie Otwock (w okresie sprawozdawczym łącznie 774), w gminie Wiązowna (w okresie sprawozdawczym ogółem 285) oraz w gminie Karczew (w okresie sprawozdawczym ogółem 323). Na uwagę zasługuje fakt, iż w gminie Osieck nie zanotowano spotkań grup roboczych. W pozostałych gminach liczba spotkań grup roboczych w latach 2017-2019 (I półrocze) kształtowała się w następujący sposób: gmina Józefów – 16, gmina Celestynów – 171, gmina Kołbiel – 77 i gmina Sobienie – Jeziory – 50 spotkań.

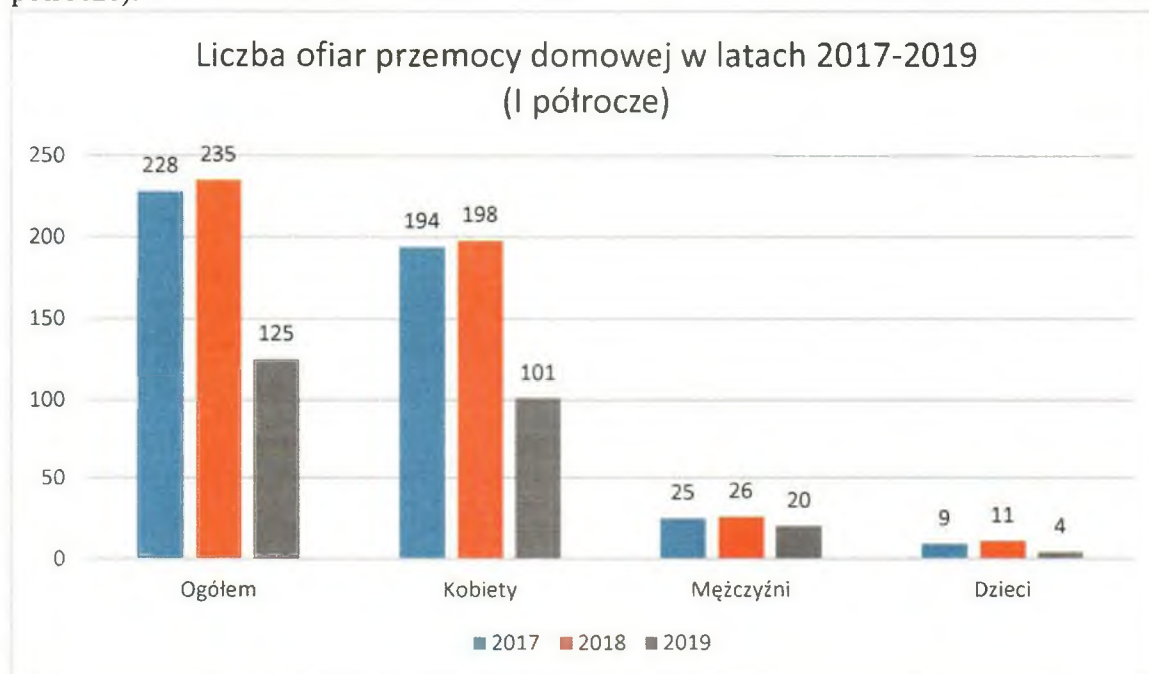
7. Dane Komendy Powiatowej Policji w Otwocku:

Na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Otwocku interwencje domowe Policji w Powiecie Otwockim przedstawiają się następująco.

Z powyższych danych wynika, iż w 2018 roku nastąpił wzrost liczby interwencji domowych związanych ze zgłoszeniem przemocy w rodzinie o 2,27% w stosunku do roku 2017.

Poniższe dane pokazują liczbę ofiar przemocy domowej w latach 2017-2019 (I półrocze). (I

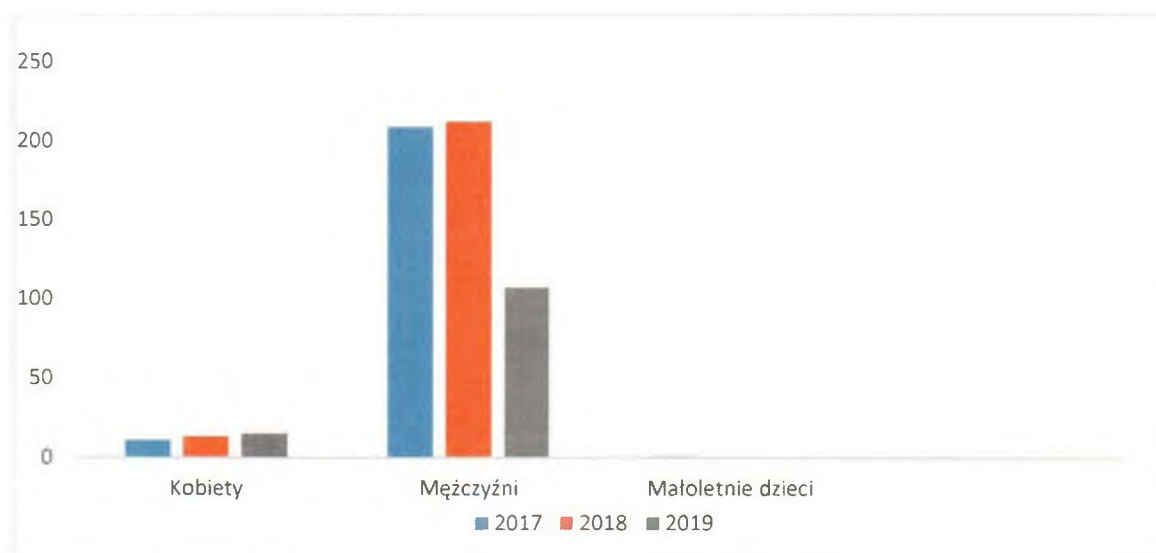

Z powyższych danych wynika, że w 2018 roku wzrosła liczba osób doznających przemocy w stosunku do 2017 roku o 3,07%. Obserwuje się wzrost liczby kobiet, mężczyzn i dzieci doznających przemocy. Z danych Komendy Powiatowej Policji w Otwocku wynika, iż w latach 2017-2019 (I półrocze) przemocy doświadczyły 493 kobiety. Dane pokazują, że w 2018 roku nastąpił wzrost liczby kobiet doznających przemocy o 2,06% w stosunku do roku

2017. Liczba mężczyzn oraz dzieci doznających przemocy w latach 2017-2018 pozostaje na zbliżonym poziomie.

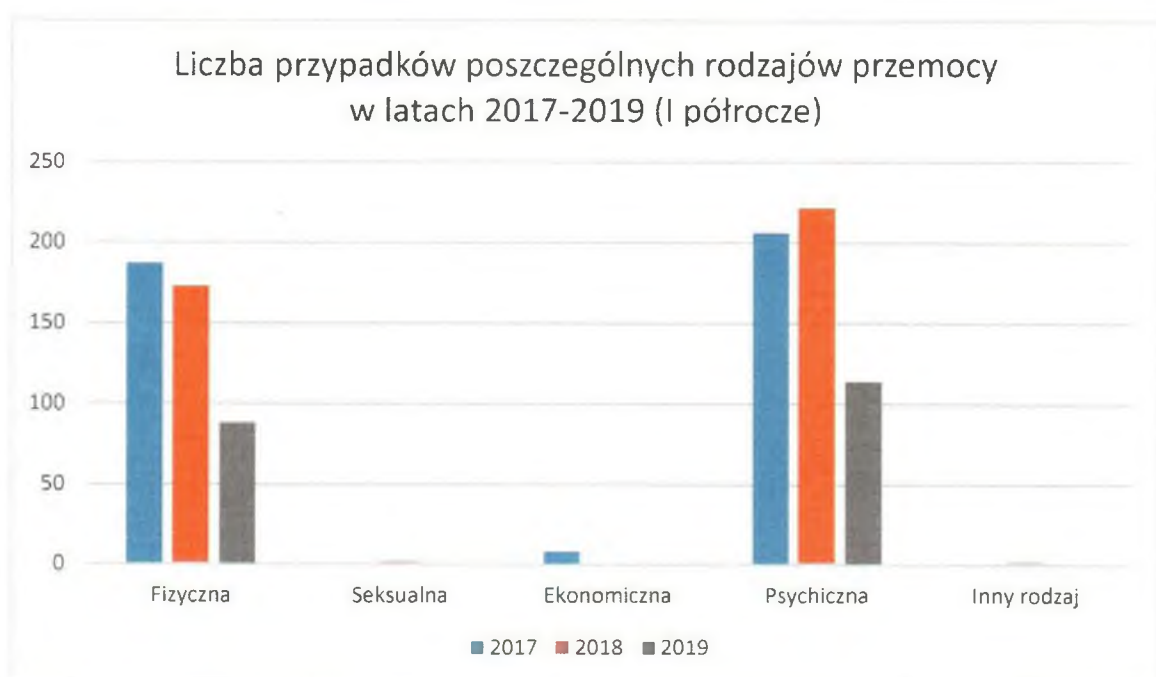
Przedstawione powyżej statystyki potwierdzają stereotyp, iż najczęściej ofiarami przemocy bywają kobiety. W Powiecie Otwockim na drugim miejscu są mężczyźni.

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Otwocku zawierają także liczbę sprawców przemocy w latach 2017-2019 (I półrocze).

Z powyższych danych wynika, że głównymi sprawcami przemocy domowej w powiecie otwockim są mężczyźni. Jednakże zauważa się wzrost liczby kobiet, które są sprawcami przemocy domowej.

Kolejną kategorią danych to liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy w latach 2017-2019 (I półrocze).

Z powyższych danych wynika, że dominującą formą przemocy jest przemoc psychiczna i przemoc fizyczna. Statystyki wskazują na to, że to jednak przemoc psychiczna zajmuje swoje niechlubne pierwsze miejsce. W przypadku przemocy fizycznej w 2018 r. nastąpił spadek tego zjawiska o 8,02% w stosunku do 2017 roku. Z kolei jeśli chodzi o przemoc psychiczną to w 2018 r. nastąpił wzrost tego zjawiska o 7,28% w stosunku do 2017 roku.

8. Założenia programu, cel główny, cele szczegółowe, działania, oczekiwane rezultaty:

Założenia Programu są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jednocześnie skorelowane z lokalnymi potrzebami oraz dotychczasowymi działaniami.

Program oparty jest na zasadach:

- ✓ Wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych powołanych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy;
- ✓ Zmiany pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- ✓ Promowania wartości rodzinnych, w tym poszanowania prawa dzieci i młodzieży do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy;
- ✓ Szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania;
- ✓ Edukacji mieszkańców Powiatu Otwockiego na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- ✓ Promowania alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Otwockim.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości społecznej oraz zmiana postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy.
3. Ograniczenie stosowania przemocy poprzez opracowanie i realizację działań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel szczegółowy:

Podniesienie świadomości społecznej oraz zmiana postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Zorganizowanie kampanii informacyjnej w Internecie i prasie promującej życie rodzinne bez przemocy, prawidłowe zachowania i postawy.
2. Edukowanie lokalnego społeczeństwa w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Współpraca ze szkołami z terenu Powiatu Otwockiego w celu organizowania zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost prawidłowych postaw i zachowań oraz poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemu przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie świadomości i umiejętności rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych.
3. Rozwój prawidłowych zachowań oraz ograniczenie zjawiska przemocy u dzieci i młodzieży.
4. Rozpowszechnienie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny wśród jak największej liczby odbiorców.

Cel szczegółowy:

Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy.

Działania:

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla ofiar przemocy.
2. Prowadzenie poradnictwa prawnego dla ofiar przemocy.
3. Zorganizowanie specjalistycznej terapii dla ofiar przemocy.

Oczekiwane rezultaty:

1. Swobodny dostęp do informacji dla ofiar przemocy.
2. Szeroki dostęp do nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego oraz prawnego dla ofiar przemocy.
3. Swobodny dostęp do terapii dla ofiar przemocy.

Cel szczegółowy:

Ograniczenie stosowania przemocy przez sprawców.

Działania:

1. Opracowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla sprawców przemocy – wg potrzeb.
3. Zorganizowanie specjalistycznych, długoterminowych terapii dla sprawców przemocy – wg potrzeb.

Oczekiwane rezultaty:

1. Ograniczenie stosowania przez sprawców aktów przemocy poprzez nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami.
2. Zwiększenie świadomości zachowań agresywnych u sprawców przemocy.
3. Podniesienie poziomu wiedzy sprawców na temat przemocy poprzez udział w specjalistycznych terapiach.

4. Zwiększenie liczby sprawców przemocy korzystających z profesjonalnej terapii psychologicznej.

9. Realizatorzy i współrealizatorzy Programu:

Program ma charakter długofalowy.

Będzie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku przy współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, Policją, oświatą, opieką zdrowotną, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Monitoring i ewaluacja Programu:

Monitoring Programu będzie prowadzony na bieżąco.

Zakłada się możliwość korekty Programu w przypadku niewystarczającej skuteczności zrealizowania założonych efektów.

Ewaluację Programu będzie prowadzić Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku przy wykorzystaniu informacji od pozostałych realizatorów Programu.

Informacje o realizacji Programu będą przedkładane Radzie Powiatu w Otwocku w ramach corocznych sprawozdań z zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku.

11. Źródła finansowania Programu:

Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu będą środki finansowe własne pochodzące z budżetu Powiatu Otwockiego, środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

12. Harmonogram:

Cele do realizacji	Zadanie	Działania	Realizator	Termin realizacji	Zródło finansowania
Podniesienie świadomości społecznej oraz zmiana postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.	1.Zamieszczenie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy w Powiecie Otwockim na stronie Internetowej PCPR oraz w prasie. 2.Organizowanie zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy dla rodziców. 3.Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i umiejętności opanowania emocji oraz reagowania na przemoc.	1.Zorganizowanie kampanii informacyjnej w Internecie i gazecie samorządowej promującej życie rodzinne bez przemocy, prawidłowe zachowania i postawy. 2.Edukowanie lokalnego społeczeństwa w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie. 3.Współpraca ze szkołami z terenu Powiatu Otwockiego w celu organizowania zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy.	1.PCPR w Otwocku, 2.Ośrodki pomocy społecznej, 3.Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 4.Organizacje pozarządowe, 5.Kościóły i związki wyznaniowe, 6.Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Otwocku, 7.Szkoły.	2020-2022	Budżet samorządu powiatu i gmin, środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy.	Udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą.	1.Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla ofiar przemocy. 2.Prowadzenie poradnictwa prawnego dla ofiar przemocy. 3.Zorganizowanie specjalistycznych terapii dla sprawców przemocy.	1.PCPR w Otwocku, 2.Ośrodki Pomocy Społecznej, 3.Placówki opieki zdrowotnej, 4.Organizacje pozarządowe.	2020-2022	Budżet samorządu powiatu i gmin, środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
Ograniczenie stosowania przemocy przez sprawców.	Edukacja sprawców.	1.Opracowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w	1.PCPR w Otwocku, 2.Ośrodki Pomocy Społecznej, 3.Gminne Komisje Rozwiązywania	2020-2022	Budżet samorządu powiatu i gmin, środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych.

		rodzynie i realizacja programu – wg potrzeb. 2.Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla sprawców przemocy w rodzinie – wg potrzeb.	Problemów Alkoholowych, 4.Placówki opieki zdrowotnej, 5.Organizacje pozarządowe, 6.Policja, sąd, prokuratura.		
--	--	---	--	--	--

Przewodniczący Rady
Piotr Kudłicki